

Warszawa,

PREZES
URZĘDU OCHRONY
DANYCH OSOBOWYCH
Miroslaw Wróblewski

DOL.401.387.2024

Pan
Jacek Czerniak
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Szanowny Panie Ministrze,

w związku z zamieszczeniem 1 października br. w portalu Rządowego Centrum Legislacji, w zakładce Rządowego Procesu Legislacyjnego, **projektu ustawy o Krajowym Rejestrze Oznakowanych Psów i Kotów**¹ – dalej jako „projekt” (sygn.: DŻW.orz.0210.4.2024), działając na podstawie art. 57 ust. 1 lit. c) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679², **Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych jako organ nadzorczy** niniejszym pismem zgłasza **uwagi do projektu**.

W pierwszej kolejności, należy uprzejmie przypomnieć, że z art. 51 ustawy o ochronie danych osobowych³ (oraz z treści § 38 ust. 1 pkt 3 Regulaminu pracy Rady Ministrów⁴) wynika obowiązek przedstawiania projektu aktu prawnego dotyczącego danych osobowych do zaopiniowania Prezesowi Urzędu. Pomimo nieotrzymania projektu do zaopiniowania, organ nadzorczy w myśl konstytucyjnej

¹ <https://legislacja.gov.pl/projekt/12390004/katalog/13084382#13084382>.

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 4.5.2016, str. 1 ze zm.).

³ Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).

⁴ Uchwała nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2024 r. poz. 806).

zasady legalizmu⁵ przedstawia poniżej wymienione uwagi działając z urzędu, licząc na zaangażowanie go w dalsze prace nad projektem.

I. Uwaga ogólna

Na wstępie zauważyć należy, że na podstawie proponowanych założeń projektu ustawy, Krajowy Rejestr Oznakowanych Psów i Kotów (dalej jako: KROPiK) w swojej istocie będzie stanowił rejestr publiczny o wyjątkowo szerokim zakresie przedmiotowo-podmiotowym. Ze względu na nakładany obowiązek powszechny znakowania i rejestracji zwierząt oraz szacowaną ilość właścicieli psów i kotów w Polsce (ponad 12 mln osób⁶), **w KROPiK przetwarzane będą zatem dane osobowe na skalę masową, przez różne podmioty sektora tak publicznego, jak i prywatnego**. Biorąc pod uwagę obecne tendencje demograficzne i ilości zwierząt domowych, w rejestrze potencjalnie gromadzone będą więc dane osobowe blisko, albo nawet **ponad 1/3 polskich obywateli**⁷. Jednocześnie, według obecnej treści projektu, w rejestrze zamieszczone będą dane osobowe o szerokim zakresie, w tym bardzo szczegółowe, przy jednoczesnym planowanym zapewnieniu bardzo szerokiego dostępu do danych z tego zasobu (zastrzeżenia co do tych kwestii zostały szerzej omówione poniżej). Co więcej, z perspektywy wykonawców projektowanych norm: administratora KROPiK, organów publicznych, podmiotów zasilających ten rejestr, jak i korzystających z danych w nim zawartych, KROPiK będzie **rodzajowo oraz technologicznie zbiorem nowym**.

W tym stanie rzeczy w ocenie organu nadzorczego, projektodawca, na podstawie art. 35 ust. 1⁸, 7⁹, 9¹⁰ i 10¹¹ rozporządzenia 2016/679, mając na

⁵ Art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. 1997, nr 78, poz. 483).

⁶ Dane oparte o szacunki MARS State of Pet Homelessness Project, raport dot. Polski ze stycznia 2024 r.: https://cms.stateofpethomelessness.com/s3media/2024-01/SoPH-Poland.pdf?VersionId=cG.R9DSm1uogH_YA2ke8frLtJdyKhDh1.

⁷ Szacunki oparte o dane Głównego Urzędu Statystycznego „Polska w liczbach, 2024”: https://stat.gov.pl/files/gfx/portalinformacyjny/pl/defaultaktualnosci/5501/14/17/1/polska_w_liczbach_2024_pl_pi.pdf.

⁸ „Jeżeli dany rodzaj przetwarzania - w szczególności z użyciem nowych technologii - ze względu na swój charakter, zakres, kontekst i cele z dużym prawdopodobieństwem może powodować wysokie ryzyko naruszenia praw lub wolności osób fizycznych, administrator przed rozpoczęciem przetwarzania dokonuje oceny skutków planowanych operacji przetwarzania dla ochrony danych osobowych. Dla podobnych operacji przetwarzania danych wiążących się z podobnym wysokim ryzykiem można przeprowadzić pojedynczą ocenę”.

⁹ „Ocena zawiera co najmniej:

- a) systematyczny opis planowanych operacji przetwarzania i celów przetwarzania, w tym, gdy ma to zastosowanie - prawnie uzasadnionych interesów realizowanych przez administratora;
- b) ocenę, czy operacje przetwarzania są niezbędne oraz proporcjonalne w stosunku do celów;
- c) ocenę ryzyka naruszenia praw lub wolności osób, których dane dotyczą, o którym mowa w ust. 1; oraz
- d) środki planowane w celu zaradzenia ryzyku, w tym zabezpieczenia oraz środki i mechanizmy bezpieczeństwa mające zapewnić ochronę danych osobowych i wykazać przestrzeganie niniejszego rozporządzenia, z uwzględnieniem praw i prawnie uzasadnionych interesów osób, których dane dotyczą, i innych osób, których sprawa dotyczy”.

¹⁰ „W stosownych przypadkach administrator zasięga opinii osób, których dane dotyczą, lub ich przedstawicieli w sprawie zamierzonego przetwarzania, bez uszczerbku dla ochrony interesów handlowych lub publicznych lub bezpieczeństwa operacji przetwarzania”.

¹¹ „Przetwarzania danych osobowych dotyczących wyroków skazujących oraz czynów zabronionych lub powiązanych środków bezpieczeństwa na podstawie art. 6 ust. 1 wolno dokonywać wyłącznie pod nadzorem

względnie zasady wskazane w art. 25 ust. 1¹² i 2¹³, przeprowadzić powinien **dogłębną, rzetelną i holistyczną ocenę skutków planowanych operacji przetwarzania dla ochrony danych osobowych (tzw. testu prywatności)**. W tej perspektywie, ze względu na treść art. 36 ust. 4¹⁴ rozporządzenia 2016/679, konieczność skierowania projektu do organu nadzorczego celem konsultacji jest tym bardziej wymagana.

Regulacja stanowiąca podstawę do przetwarzania danych osobowych przez podmioty publiczne w celu wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym, powinna zawierać elementy wymagane przez dyspozycję art. 6 ust. 3¹⁵ rozporządzenia 2016/679. Przede wszystkim, **w sposób wyraźny musi określać ona cel przetwarzania, niezbędność przetwarzania dla realizacji zadania realizowanego w interesie publicznym oraz proporcjonalność do wyznaczonego, prawnie uzasadnionego celu**. Regulacja powinna również określać ogólne warunki zgodności z prawem przetwarzania przez administratora, jaki rodzaj danych będzie przetwarzany, jakich osób fizycznych, komu dane mogą być ujawniane, w jakim celu i w jakim trybie, jak też odnosić się ograniczenia celu przetwarzania, okresów przechowywania, rodzajów i procedur operacji przetwarzania, środków zapewniających zgodność z prawem, w tym normami rozporządzenia 2016/679.

władz publicznych lub jeżeli przetwarzanie jest dozwolone prawem Unii lub prawem państwa członkowskiego przewidującymi odpowiednie zabezpieczenia praw i wolności osób, których dane dotyczą. Wszelkie kompletne rejestry wyroków skazujących są prowadzone wyłącznie pod nadzorem władz publicznych”.

¹² „Uwzględniając stan wiedzy technicznej, koszt wdrażania oraz charakter, zakres, kontekst i cele przetwarzania oraz ryzyko naruszenia praw lub wolności osób fizycznych o różnym prawdopodobieństwie wystąpienia i wadze wynikające z przetwarzania, administrator - zarówno przy określaniu sposobów przetwarzania, jak i w czasie samego przetwarzania -wdraża odpowiednie środki techniczne i organizacyjne, takie jak pseudonimizacja, zaprojektowane w celu skutecznej realizacji zasad ochrony danych, takich jak minimalizacja danych, oraz w celu nadania przetwarzaniu niezbędnych zabezpieczeń, tak by spełnić wymogi niniejszego rozporządzenia oraz chronić prawa osób, których dane dotyczą”.

¹³ „Administrator wdraża odpowiednie środki techniczne i organizacyjne, aby domyślnie przetwarzane były wyłącznie te dane osobowe, które są niezbędne dla osiągnięcia każdego konkretnego celu przetwarzania. Obowiązek ten odnosi się do ilości zbieranych danych osobowych, zakresu ich przetwarzania, okresu ich przechowywania oraz ich dostępności. W szczególności środki te zapewniają, by domyślnie dane osobowe nie były udostępniane bez interwencji danej osoby nieokreślonej liczbie osób fizycznych”.

¹⁴ „Państwa członkowskie konsultują się z organem nadzorczym, przygotowując projekt aktu prawnego przyjmowanego przez parlament narodowy lub aktu wykonawczego opartego na takim akcie prawnym, jeżeli projekt dotyczy przetwarzania”.

¹⁵ „Podstawa przetwarzania, o którym mowa w ust. 1 lit. c) i e), musi być określona:

- a) w prawie Unii; lub
- b) w prawie państwa członkowskiego, któremu podlega administrator.

Cel przetwarzania musi być określony w tej podstawie prawnej lub, w przypadku przetwarzania, o którym mowa w ust. 1 lit. e) - musi być ono niezbędne do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi. Podstawa prawna może zawierać przepisy szczegółowe dostosowujące stosowanie przepisów niniejszego rozporządzenia, w tym: ogólne warunki zgodności z prawem przetwarzania przez administratora; rodzaj danych podlegających przetwarzaniu; osoby, których dane dotyczą; podmioty, którym można ujawnić dane osobowe; cele, w których można je ujawnić; ograniczenia celu; okresy przechowywania; oraz operacje i procedury przetwarzania, w tym środki zapewniające zgodność z prawem i rzetelność przetwarzania, w tym w innych szczególnych sytuacjach związanych z przetwarzaniem, o których mowa w rozdziale IX. Prawo Unii lub prawo państwa członkowskiego muszą służyć realizacji celu leżącego w interesie publicznym, oraz być proporcjonalne do wyznaczonego, prawnie uzasadnionego celu”.

II. Uwagi szczegółowe

Największe obawy i zastrzeżenia Prezesa UODO budzi **art. 18 ust. 1** projektu. Zgodnie z jego treścią **dostęp do KROPIK stanie się powszechny**. Każda osoba dysponująca numerem transpondera będzie mogła w sposób dowolny pozyskać dane adresowe i kontaktowe właściciela zwierzęcia. Takie ukształtowanie przepisów oznacza, że dane te udostępniane będą bez względu na to czy osoba dokonująca sprawdzenia weszła w posiadanie numeru transpondera w sposób uprawniony czy też nie, bez weryfikacji celu pozyskania danych. **Art. 5** projektu ustala specyfikację urządzenia opartą o unormowania UE oraz ISO, co samo w sobie nie budzi zastrzeżeń. Na podstawie tych norm wnioskować można jednak, że odczyt numeru transpondera jest czynnością stosunkowo nieskomplikowaną, wymagającą jedynie małego, prostego, łatwo dostępnego i niekoncesjonowanego urządzenia. Każda osoba posiadająca takie urządzenie może bez większych trudności i ograniczeń gromadzić i dalej przetwarzać – w sposób bliżej nieokreślony a w konsekwencji dowolny – dane osobowe właścicieli psów i kotów na podstawie dostępu do rejestru. Dbając o zapewnienie neutralności technologicznej projektowanego aktu, należy mieć na względzie również potencjalny rozwój technologiczny, który może ułatwić pobieranie numeru transpondera na większe odległości, bez wiedzy właścicieli, za pomocą urządzeń bardziej kompaktowych i skrytych, w sposób nieprzewidziany (niesankcjonowany) w projektowanych przepisach.

Uzasadnienie do projektu ustawy co do wprowadzenia projektowanego rozwiązania jest tym bardziej problematyczne, że trudno jest wyjaśnić **jakiemu celowi miałyby służyć** udzielenie dostępu do danych właścicieli psów i kotów osobom trzecim (szczególnie w perspektywie funkcjonowania fachowych organów właściwych do przeprowadzania kontroli – art. 20). Jeżeli według projektodawcy istnieje realna potrzeba zapewnienia dostępu do rejestru osobom trzecim, **winien on ją przewidzieć, szczegółowo wykazać w przepisach prawa i uzasadnić, mając na względzie także zapewnienie stosowania przepisów rozporządzenia 2016/679 (w szczególności jego art. 5¹⁶ i art. 6 ust. 3¹⁵), a zwłaszcza adekwatnie**

¹⁶ „1. Dane osobowe muszą być:

- a) przetwarzane zgodnie z prawem, rzetelnie i w sposób przejrzysty dla osoby, której dane dotyczą ("zgodność z prawem, rzetelność i przejrzystość");
- b) zbierane w konkretnych, wyraźnych i prawnie uzasadnionych celach i nieprzetwarzane dalej w sposób niezgodny z tymi celami; dalsze przetwarzanie do celów archiwalnych w interesie publicznym, do celów badań naukowych lub historycznych lub do celów statystycznych nie jest uznawane w myśl art. 89 ust. 1 za niezgodne z pierwotnymi celami ("ograniczenie celu");
- c) adekwatne, stosowne oraz ograniczone do tego, co niezbędne do celów, w których są przetwarzane ("minimalizacja danych");
- d) prawidłowe i w razie potrzeby uaktualniane; należy podjąć wszelkie rozsądne działania, aby dane osobowe, które są nieprawidłowe w świetle celów ich przetwarzania, zostały niezwłocznie usunięte lub sprostowane ("prawidłowość");
- e) przechowywane w formie umożliwiającej identyfikację osoby, której dane dotyczą, przez okres nie dłuższy, niż jest to niezbędne do celów, w których dane te są przetwarzane; dane osobowe można

do *ratio legis* komentowanej regulacji i z zachowaniem praw osób, których dane dotyczą.

Dostęp do danych osobowych gromadzonych w rejestrze (i do samego rejestru) nie może mieć charakteru dowolnego. Do przedmiotowej kwestii odniósł się **Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej** w wyroku z 22 listopada 2022 r. (sygn. C-37/20), dotyczącym uzyskiwania danych z krajowych rejestrów beneficjentów rzeczywistych. Trybunał wyraził stanowisko, że **publiczny dostęp do informacji z rejestru może stanowić poważną ingerencję w prawa podstawowe do ochrony prywatności oraz danych osobowych** (art. 7¹⁷ i art. 8 ust. 1 i 2¹⁸ Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej¹⁹), podkreślając, że w przypadku zastosowania publicznego rejestru „informacje te są wówczas dostępne dla potencjalnie nieograniczonej liczby osób tak, że takie przetwarzanie danych osobowych może umożliwić swobodny dostęp do tych informacji również osobom, które ze względów niezwiązanych z celem realizowanym przez ten środek dążą do uzyskania informacji (...). Potencjalnie poważne konsekwencje dla zainteresowanych osób wynikające z ewentualnego niewłaściwego wykorzystania ich danych osobowych powoduje fakt, że po ich publicznym udostępnieniu dane te mogą być nie tylko swobodnie przeglądane, ale także przechowywane i rozpowszechniane, a w przypadku takiego kolejnego przetwarzania trudniejsza, a nawet iluzoryczna staje się dla tych osób skuteczna obrona przed niewłaściwym wykorzystaniem”.

Przyjęcie modelu jawności rejestru publicznego, w którym zawarte są dane osobowe powinno być poprzedzone zarówno rzeczowym wykazaniem z jakich względów taki model uznano za konieczny, jak również wszechstronną i wnikliwą analizą szeregu ryzyk dla ochrony danych osobowych, w tym wiążących się z możliwością poddawania danych profilowaniu przez inne podmioty, czy też dalszego ich wykorzystania z zastosowaniem algorytmów sztucznej inteligencji (AI).

Osoba, która chce otrzymać dostęp do danych kontaktowych właściciela danego zwierzęcia powinna co najmniej wykazać **uzasadniony interes prawny lub faktyczny i racjonalną potrzebę** uzyskania dostępu do określonych danych

przechowywać przez okres dłuższy, o ile będą one przetwarzane wyłącznie do celów archiwalnych w interesie publicznym, do celów badań naukowych lub historycznych lub do celów statystycznych na mocy art. 89 ust. 1, z zastrzeżeniem że wdrożone zostaną odpowiednie środki techniczne i organizacyjne wymagane na mocy niniejszego rozporządzenia w celu ochrony praw i wolności osób, których dane dotyczą ("ograniczenie przechowywania");

- f) przetwarzane w sposób zapewniający odpowiednie bezpieczeństwo danych osobowych, w tym ochronę przed niedozwolonym lub niezgodnym z prawem przetwarzaniem oraz przypadkową utratą, zniszczeniem lub uszkodzeniem, za pomocą odpowiednich środków technicznych lub organizacyjnych ("integralność i poufność").

2. Administrator jest odpowiedzialny za przestrzeganie przepisów ust. 1 i musi być w stanie wykazać ich przestrzeganie ("rozliczalność").

¹⁷ „Każdy ma prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego, domu i komunikowania się”.

¹⁸ „1. Każdy ma prawo do ochrony danych osobowych, które go dotyczą.

2. Dane te muszą być przetwarzane rzetelnie w określonych celach i za zgodą osoby zainteresowanej lub na innej uzasadnionej podstawie przewidzianej ustawą. Każdy ma prawo dostępu do zebranych danych, które go dotyczą, i prawo do dokonania ich sprostowania”.

¹⁹ Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej – 2007/C 303/01 (Dz.U. UE C z 14 grudnia 2007 r.).

kontaktowych konkretnej osoby. Przed udostępnieniem danych administrator **każdorazowo winien rozpatrywać** zasadność interesu osoby wnioskującej, jego podstawę prawną, i czy dostęp ma charakter nadrzędny wobec interesów, praw i wolności osoby, której dane dotyczą. W obecnym kształcie projekt w tym aspekcie godzi w zasady dotyczące przetwarzania danych osobowych ustanowione w art. 5 ust. 1 lit. a), b) oraz c)¹⁶ rozporządzenia 2016/679.

Ponadto, projektowane przepisy nie określają **żadnych środków kontroli dostępu do rejestru**. Projektodawca nie odniósł się w projekcie do materii prowadzenia **historii sprawdzeń** dokonywanych przez osoby trzecie korzystające z KROPiK w trybie art. 18 ust. 1. A zatem regulacja jest blankietowa w tym zakresie – nie reguluje dokonywania sprawdzeń w systemie, zapisywania informacji o tym jakie osoby dokonują sprawdzenia, jakich danych, w jakim czasie, jak długo informacje te będą dostępne, na jakich zasadach możliwe jest ich odtworzenie i weryfikacja oraz kto ma dostęp do takiej historii wejść, a także czy właściciel zwierzęcia jest informowany o tym, że dokonano sprawdzenia, skopiowania, czy pobrania jego danych. Nie zastało określone chociażby czy sprawdzenie w trybie art. 18 ust. 1 wymaga rejestracji do KROPiK i uwierzytelnienia tożsamości użytkownika, czy też ma odbywać się z poziomu wyszukiwarki na stronie *https* (podobnie jak w przypadku np. wyszukiwarki bazy REGON). Uwierzytelnienie jest wymagane w przypadku organów czy lekarzy weterynarii (art. 18 ust. 2 oraz ust. 3 pkt 1 projektu) z czego wnioskować należy *a contrario*, że w przypadku osoby trzeciej takiego wymogu już projektodawca nie przewidział. Tymczasem, administrator jest odpowiedzialny za przetwarzanie danych w projektowanym rejestrze zgodnie z przepisami rozporządzenia 2016/679 w myśl zasady rozliczalności (art. 5 ust. 2²⁰), także we wskazanym zakresie – ustanowienie takiej procedury powinno być co najmniej rozważone w ocenie skutków dla przetwarzania danych i zapewnienia praw i wolności osób, których dane dotyczą, choćby z punktu widzenia przeciwdziałania możliwym nadużyciom, zapewnienia przetwarzania (czyli również udostępniania) danych zgodnego z prawem, w sposób przejrzysty, rzetelny, ograniczony do ustawowych celów, czyniąc zadość wymogom obowiązującego rozporządzenia ogólnego. Regulacje w tym zakresie powinny wynikać z prawa powszechnie obowiązującego, tj. projektowanej ustawy.

Niemniejsze obawy budzi sformułowanie treści **art. 18 ust. 2**. Przepis zapewnia **wyszczególnionym podmiotom** (gminom, Policji, straży gminnej/miejskiej, Prokuraturze, sądom, Inspekcji Weterynaryjnej, podmiotom prowadzącym schroniska) **bardzo szeroki dostęp do KROPiK**, uwzględniając również możliwość jego „**przeszukiwania**”. Jak już wcześniej wspomniano KROPiK perspektywicznie stanowić będzie zasób zawierający dane ok. 1/3 polskich

²⁰ „Administrator jest odpowiedzialny za przestrzeganie przepisów ust. 1 i musi być w stanie wykazać ich przestrzeganie ("rozliczalność")”.

obywateli. Przepis ustanawiający dostęp do tak dużego zasobu danych osobowych, przy jednoczesnym braku dokładnego określenia celów i sposobów przetwarzania danych, powinien być, po pierwsze, wyczerpująco uzasadniony przez projektodawcę, a po drugie, ustanawiać **staranne, precyzyjne i zawężające określenie granic udostępnienia danych**.

Dobrym kierunkiem jest wprowadzenie przez projektodawcę rozwiązania ograniczającego dostęp, poprzez zastosowania sformułowania „w celu niezbędnym do realizacji ich ustawowych zadań lub w celu umożliwienia kontaktu z właścicielem psa lub kota lub z podmiotem prowadzącym schronisko”. W proponowanym kształcie jest ono jednak zbyt blankietowe, umożliwia niepożądane domniemywanie kompetencji podmiotów publicznych w przedmiocie przetwarzania danych osobowych. Policja, gmina, sądy, czy Prokuratura posiadają szereg ustawowych zadań, o bardzo szerokim zakresie przedmiotowym, ustanowionych różnymi aktami prawnymi. W praktyce każde postępowanie prowadzone przez te podmioty, bez względu na jego rodzaj, charakter i cel, może na podstawie projektowanej regulacji stanowić samoistną, legalną podstawę do „przeszukiwania” danych z KROPiK bez uzasadnionej potrzeby faktycznej, w sposób nadmiernie rozległy, niekontrolowany i arbitralny. Taką wykładnię zdaje się zresztą podzielać sam projektodawca w uzasadnieniu do projektu (str. 14, akapit 2, zdanie ostatnie), upatrując w rejestrze również narzędzia dla organów gminy do egzekwowania opłat za posiadanie psa, mimo, że przetwarzanie danych z KROPiK do takich celów w żadnym razie nie odnajduje oparcia w art. 2 ust. 4, czy w jakimkolwiek innym przepisie projektu.

Powoduje to zagrożenia i ryzyka nie tylko z punktu widzenia wspomnianych już zasad zgodności z prawem, rzetelności, przejrzystości, minimalizacji danych, ograniczenia celu, czy rozliczalności wynikających z rozporządzenia 2016/679, ale i **konstytucyjnych gwarancji wolności i praw osobistych obywateli** (art. 51 ust. 2 Konstytucji RP²¹).

Regulacja powinna ograniczać dostęp do danych jedynie do celu wykonywania **zadań związanych ściśle z celami projektowanej ustawy o KROPiK i jedynie w zakresie danych w istocie niezbędnych do realizacji czynności związanych z tymi zadaniami**. Przykładowo, w przypadku Policji, straży gminnej (miejskiej), organów gminy, zdaniem organu nadzorczego, unormowanie powinno odnosić się wyłącznie i bezpośrednio do zadań kontrolnych określonych w art. 20 projektu. W przypadku pozostałych podmiotów zasadne jest sformułowanie – brakujących obecnie – uprawnień, zasad, sposobu i zakresu udostępniania **odrębnie dla każdego podmiotu czy organu, w sposób adekwatny do ich kompetencji, charakterystyki i wagi wykonywanych zadań publicznych**.

²¹ „Władze publiczne nie mogą pozyskiwać, gromadzić i udostępniać innych informacji o obywatelach niż niezbędne w demokratycznym państwie prawnym”.

Podmioty publiczne nie powinny mieć nieograniczonego dostępu w trybie teletransmisji do rejestru, bez zapewnienia dodatkowych warunków kontroli udostępnienia danych, również ze względu na zasadę rozliczalności obowiązującą administratora, który jest odpowiedzialny za przetwarzanie danych w rejestrze. Przyjęcie bezwnioskowego trybu dostępu do rejestru może skutkować brakiem kontroli i nadzoru nad faktycznymi powodami pobrania danych z zasobu oraz wykorzystywaniem ich niezgodnie z celem ich uzyskania. Obawy te wyraził Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z 3 grudnia 2021 r., sygn. akt III OSK 590/21 dotyczącym pozyskiwania danych z rejestru PESEL przez komorników sądowych.

W odniesieniu do **art. 18 ust. 2** aktualne pozostają uwagi sformułowane powyżej w stosunku do **art. 18 ust. 1**, związane z rozważeniem kwestii ustanowienia systemu historii sprawdzeń oraz każdorazowego wymogu wskazania ważnego interesu lub innej podstawy legalizującej udostępnienie danych. Ustanowienie systemu historii znajduje swoje uzasadnienie nie tylko w stosunku do osób fizycznych, ale również sprawdzeń dokonywanych przez organy państwowe czy podmioty prowadzące schroniska, wymaga tego zasada rozliczalności działań, w tym przetwarzania danych osobowych.

Pod rozważę należy wziąć także doprecyzowanie i zdefiniowanie pojęcia „**przeszukiwania**” rejestru oraz określenie zasad realizacji tego procesu, celem ograniczenia ryzyk związanych z nieuprawnionym pozyskiwaniem i dalszym przetwarzaniem danych. Treść art. 18 ust. 2 **pozwala na dostęp do bazy w sposób pełny, dowolny i blankietowy co organ nadzorczy uznaje za niedopuszczalne** ze względów omówionych już powyżej.

Doprecyzowanie przepisów z uwzględnieniem niniejszych rozważań co do określenia celu, zakresu i sposobów udostępniania danych z rejestru, powinno znaleźć analogiczne zastosowanie także co do trybu uzyskiwania informacji przez lekarza weterynarii określonego w **art. 18 ust. 3 pkt 2)**.

Dyspozycja art. 18 wymaga zharmonizowania z treścią art. 2 ust. 4 oraz wyklarowania zasad i zakresu udostępniania danych również w perspektywie innych ustaw. **Art. 2 ust. 4** odsyła bowiem do ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne²². Art. 15 ust. 1²³ ww. ustawy określa ogólne zasady udostępniania danych podmiotom publicznym i realizującym zadania publiczne. Ustawa o KROPiK nie precyzuje czy art. 18 stanowi przepis szczególny w stosunku do ww. ustawy, ustanawiający **wyłączny, zamknięty katalog podmiotów**, którym dane mogą być udostępniane, czy też dane mogą być udostępniane również innym organom publicznym na zasadach ogólnych. Jeżeli

²² Ustawa z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. 2024, poz. 307).

²³ „Podmiot prowadzący rejestr publiczny zapewnia podmiotowi publicznemu albo podmiotowi niebędącemu podmiotem publicznym, realizującym zadania publiczne na podstawie odrębnych przepisów albo na skutek powierzenia lub zlecenia przez podmiot publiczny ich realizacji, nieodpłatny dostęp do danych zgromadzonych w prowadzonym rejestrze, w zakresie niezbędnym do realizacji tych zadań”.

inne organy publiczne mają również mieć dostęp do danych z rejestru, konieczne jest, aby w konkretnej normie projektodawca przewidział jakie podmioty są do uzyskiwania danych z bazy uprawnione, w jakim interesie, w jakim trybie dane są udostępniane i weryfikowane indywidualnie w każdej sprawie – w myśl przywołanych już zasad legalizmu i przejrzystości oraz kierując się kryteriami ujętymi w motywie 31²⁴ rozporządzenia 2016/679.

Nadzwyczaj niepokojący jest sposób sformułowania **celów ustawy w art. 2 ust. 5**. Organ nadzorczy nie neguje celu głównego jakim jest ograniczanie zjawiska bezdomności psów i kotów. Zupełnie niezrozumiałym jest natomiast wprowadzenie niezdefiniowanego pojęcia – powiązanego z danymi osobowymi właściciela – „**śledzenia**” przemieszczania się psów i kotów, tym bardziej, że uzasadnienie do ustawy na ten temat milczy. Projektodawca w żaden sposób nie argumentuje powodów, dla których „śledzenie” przemieszczania się zwierząt jest w istocie wymagane. W projekcie w żaden sposób nie konkretyzuje się tego pojęcia, nie odsyła do innych przepisów i nie wprowadza mechanizmów, narzędzi czy standardów „śledzenia”. To pojęcie, także blankietowe, wprowadza podstawę prawną do stosowania swoistej **inwigilacji, stałego monitorowania, czy operacyjnego zbierania informacji o właścicielach zwierząt bez ich wiedzy i kontroli, z użyciem danych lokalizacyjnych** (stanowiących dane osobowe zgodnie z art. 4 pkt 1²⁵ rozporządzenia 2016/679). Zagrożenie to jest szczególnie aktualne w perspektywie omawianej powyżej problematyki dot. niedookreśloności regulacji z art. 18 ust. 2.

Ustawowe cele przetwarzania danych osobowych powinny być sformułowane konkretnie, ściśle i zawężająco. Określenie, że „dane osobowe, są przetwarzane w celu ustalenia właściciela psa albo kota” jest nadto ogólne. Prowadzi do konkluzji, że samoistnym celem rejestru jest zbieranie i ustalanie danych właścicieli zwierząt, bez względu na okoliczności czy faktyczne podstawy, bez wykazania niezbędności takich działań. Ustalenie danych właściciela zwierzęcia nie może być ujmowane jako

²⁴ „Organy publiczne, którym ujawnia się dane osobowe w związku z ich prawnym obowiązkiem sprawowania funkcji publicznej (takich jak organy podatkowe, organy celne, finansowe jednostki analityki finansowej, niezależne organy administracyjne czy organy rynków finansowych regulujące i nadzorujące rynki papierów wartościowych), nie powinny być traktowane jako odbiorcy, jeżeli otrzymane przez nie dane osobowe są im niezbędne do przeprowadzenia określonego postępowania w interesie ogólnym zgodnie z prawem Unii lub prawem państwa członkowskiego. Żądanie ujawnienia danych osobowych, z którym występują takie organy publiczne, powinno zawsze mieć formę pisemną, być uzasadnione, mieć charakter wyjątkowy, nie powinno dotyczyć całego zbioru danych ani prowadzić do połączenia zbiorów danych. Przetwarzając otrzymane dane osobowe, takie organy powinny przestrzegać mających zastosowanie przepisów o ochronie danych, zgodnie z celami przetwarzania”.

²⁵ „Na użytek niniejszego rozporządzenia:

1) „dane osobowe” oznaczają wszelkie informacje o zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osobie fizycznej („osobie, której dane dotyczą”); możliwa do zidentyfikowania osoba fizyczna to osoba, którą można bezpośrednio lub pośrednio zidentyfikować, w szczególności na podstawie identyfikatora takiego jak imię i nazwisko, numer identyfikacyjny, dane o lokalizacji, identyfikator internetowy lub jeden bądź kilka szczególnych czynników określających fizyczną, fizjologiczną, genetyczną, psychiczną, ekonomiczną, kulturową lub społeczną tożsamość osoby fizycznej;”

cel sam w sobie. **Ratio legis** omawianej ustawy nie jest zbieranie i gromadzenie informacji o osobach jako takie, ale wzmocnienie ochrony zwierząt w kontekście weryfikacji szczepienia i ograniczania zjawiska ich bezdomności jako informacji powiązanych z właścicielami zwierząt. Zbieranie danych w rejestrze stanowi jedynie środek pośredni do osiągnięcia lepszej ochrony zwierząt. Celowość pozyskiwania informacji o właścicielu powinna być zatem dodatkowo oparta o uzasadnioną, racjonalną potrzebę wynikającą z uwarunkowań **określonych sytuacji, w sposób realny przedmiotowo związaną z ochroną zwierząt i zwalczaniem ich bezdomności**. Tylko zapewnienie dostępu do danych w tak skonkretyzowanych przypadkach, może być uznane za prawidłowo skonstruowany cel przetwarzania, rzeczywiście zgodny z zasadniczą ideą ustawy oraz zasadami przetwarzania ujętymi w rozporządzeniu 2016/679.

Dobrym rozwiązaniem jest wprowadzenie w projektowanych przepisach **zasad retencji danych (art. 2 ust. 7)**. O ile ustawodawca może ustalić okres, po którym dane osobowe są usuwane, to jednak nie powinien takiego okresu ustalać w sposób arbitralny – okres przetwarzania musi być uzasadniony. Zgodnie z zasadą ograniczenia przechowywania wyrażoną w art. 5 ust. 1 lit. e)²⁶ rozporządzenia 2016/679, dane osobowe nie mogą być przechowywane przez okres dłuższy niż jest to wymagane dla spełnienia celów przetwarzania. Przetwarzania należy zaprzestać, gdy ustanie jego cel. Sytuacje, gdy długość życia kota domowego przekracza 30 lat należą do zdecydowanej rzadkości. W przypadku psów taka długość życia jest zjawiskiem praktycznie niespotykanym. Przeciętna długość życia w przypadku kotów i psów wynosi szacunkowo od 11 do 13 lat, a maksymalna długość życia rzadko przekracza 20 lat²⁷. Jeżeli według projektodawcy istnieje potrzeba przechowywania danych właścicieli psów lub kotów przez okres 5 lat od zarejestrowanej daty śmierci zwierzęcia, albo po upływie 30 lat w innych przypadkach, a cel przetwarzania uważa za wciąż aktualny, to uzasadnienie dla takich właśnie okresów retencji powinno zostać dostatecznie zracjonalizowane i objaśnione, po zważeniu ryzyk w ocenie skutków (teście prywatności).

Z problemem retencji danych wiąże się również **brak uregulowania zapisywania w KROPiK historii zmian właścicieli**, tj. w zakresie tego, czy po zmianie właściciela dane o poprzednim właścicielu są wciąż dostępne, a jeżeli tak, to

²⁶ „Dane osobowe muszą być:

- e) przechowywane w formie umożliwiającej identyfikację osoby, której dane dotyczą, przez okres nie dłuższy, niż jest to niezbędne do celów, w których dane te są przetwarzane; dane osobowe można przechowywać przez okres dłuższy, o ile będą one przetwarzane wyłącznie do celów archiwalnych w interesie publicznym, do celów badań naukowych lub historycznych lub do celów statystycznych na mocy art. 89 ust. 1, z zastrzeżeniem że wdrożone zostaną odpowiednie środki techniczne i organizacyjne wymagane na mocy niniejszego rozporządzenia w celu ochrony praw i wolności osób, których dane dotyczą ("ograniczenie przechowywania")”.

²⁷ „Life expectancy tables for dogs and cats derived from clinical data”, M. Montoya i inni, National Library of Medicine, National Center of Biotechnology Information, nr ref.: 10.3389/fvets.2023.1082102 - <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/36896289/>

jak długo, kto i na jakich zasadach może otrzymać do nich dostęp, czy mogą one zostać udostępnione organom określonym w art. 18 ust. 2 lub innym podmiotom.

Projekt jest niestety niedoskonały również w perspektywie **zapewniania aktualności i prawidłowości danych** (art. 5 ust. 1 lit. d²⁸ rozporządzenia 2016/679). Procedura wprowadzania zmian do KROPiK jest niepełna. Do KROPiK zmiany wprowadzić może lekarz weterynarii z urzędu lub na wniosek właściciela, ale tylko w określonych przypadkach (art. 11 ust. 1). Właściciel może złożyć wniosek o zmianę danych w przypadku **nabycia** psa czy kota, ale w związku z jego **zbyciem już takiej możliwości nie ma**. Oznacza to, że jeżeli nowy właściciel psa nie dopełni obowiązku zmiany danych w KROPiK, to poprzedni właściciel będzie wciąż widniał w KROPiK jako aktualny. W takim przypadku dane są nieaktualne a zatem nieprzydatne – ani poprzedni właściciel, ani lekarz weterynarii nie posiadają prawnej podstawy do zmiany tych danych, a możliwość kontaktu z nowym właścicielem, celem realizacji obowiązku, może być znacznie utrudniona, czy nawet uniemożliwiona w wielu przypadkach (np. w razie zbycia psa cudzoziemcowi za granicę).

Projekt ustanawia ogólny obowiązek wprowadzenia danych właściciela psa lub kota do KROPiK (art. 3 i 10). **Art. 2 ust. 2 pkt 4) lit. b)** wprowadza tym samym obligatoryjność podania numeru telefonu. Jest to problematyczne o tyle, że samo **posiadanie numeru telefonu nie jest obowiązkowe**, natomiast za niewprowadzenie tych danych do KROPiK, w niektórych przypadkach projekt przewiduje **odpowiedzialność wykroczeniową (art. 22)**, a podanie danych nieprawidłowych może mieć konsekwencje nawet w postaci **odpowiedzialności karnej (art. 11 ust. 6)**.

Paszport jest dokumentem służącym do weryfikacji tożsamości podczas przemieszczenia się między granicami państw. Używanie paszportu w kontekście celu wskazanego **art. 2 ust. 2 pkt 4) lit. c)** jest niezasadne i nie powinno być wymagane. Analogiczne uwagi tyczą się **art. 17 ust. 4 pkt 3)**.

Podobnie jest w przypadku danych, o których mowa w **art. 2 ust. 2 pkt 4) lit. d) i e)** (numery NIP, REGON, KRS). Nie ma uzasadnienia dla obowiązkowego wymagania od właściciela psa lub kota podawania tego rodzaju danych (tylko dlatego, że je posiada), gdyż dla realizacji celów ustawy pozostają one całkowicie irrelevantne. Jeżeli zamiarem projektodawcy jest, aby dane te podawała jedynie osoba prawna, a nie fizyczna, to powinno zostać to w klarowny sposób sformułowane.

Powyższe uwagi analogicznie dotyczą **art. 2 ust. 2 pkt 5)**. Co więcej, w **lit. b) i c)** ww. przepisu mowa jest o podaniu imienia, nazwiska i innych danych, ale z przepisu w żaden sposób nie można wywnioskować o czyje dane chodzi.

²⁸ „Dane osobowe muszą być:

g) prawidłowe i w razie potrzeby uaktualniane; należy podjąć wszelkie rozsądne działania, aby dane osobowe, które są nieprawidłowe w świetle celów ich przetwarzania, zostały niezwłocznie usunięte lub sprostowane ("prawidłowość").

W pkt. 5) mowa jest o „podmiocie prowadzącym schronisko”, którym w praktyce nie musi być osoba fizyczna. Jeżeli w intencji projektodawcy mają być to dane właściciela, przedstawiciela, czy pracownika wyznaczonego do kontaktu, to musi to zostać precyzyjnie określone.

Wskazanie w ustawie (**art. 2 ust. 6**) kto jest administratorem danych, aczkolwiek może być zabiegiem przydatnym dla rozwiania wątpliwości interpretacyjnych w niektórych przypadkach, nie jest jednak niezbędne. O tym kto jest administratorem danych osobowych w konkretnej sprawie będą decydowały cele przetwarzania oraz przypisany danemu podmiotowi rodzaj zadań i kompetencji – a zatem jaki podmiot jest realnie władny do ustalania celów i sposobów przetwarzania danych osobowych. „Administratorem jest ten, kto decyduje o celach i środkach przetwarzania, przy czym zasadnicze znaczenie ma rodzaj i charakter nadanych przez prawo kompetencji z zakresu spraw publicznych” (wyrok NSA z dnia 30 stycznia 2002 r, sygn. II SA 1098/01). Rola administratora powinna zatem wynikać z charakteru kompetencji lub też zakresu zadań publicznych, jakie przepisy te mu przypisują. Najistotniejsze jest określenie wszystkich celów i sposobów przetwarzania i podmiotu, który o nich decyduje – tj. spełnienie warunków określonych w art. 6 ust. 3¹⁶ rozporządzenia 2016/679. W tym aspekcie warto wskazać wyrok z 11 stycznia 2024 r. C-231/22 *État belge*, w którym Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej stwierdził, że „biorąc pod uwagę brzmienie art. 4 pkt 7 RODO, interpretowanego w świetle tego celu, okazuje się, że aby ustalić, czy daną osobę lub podmiot należy uznać za „administratora” w rozumieniu tego przepisu, należy zbadać, czy ta osoba lub ten podmiot samodzielnie lub wspólnie z innymi ustalają cele i sposoby przetwarzania, czy też są one określone w prawie krajowym”. **Należy rozważyć, czy przyjęcie takiego modelu systemu, który jest eksploatowany przez różnych użytkowników rejestru nie skutkuje w rzeczywistości tym, że użytkownicy ci stają się w pewnej sferze współadministratorami.** Zagadnienie to jest szerzej omówione w przyjętych przez Europejską Radę Ochrony Danych w dniu 7 lipca 2021 r. Wytycznych 7/2020 w sprawie pojęć administratora i podmiotu przetwarzającego na gruncie RODO²⁹.

Art. 6 wprowadza pojęcie „**listy dostawców transponderów dla psów i kotów**”. Dalsze przepisy nie określają czy lista ta jest częścią KROPiK czy też stanowi odrębny rejestr publiczny w rozumieniu art. 3 pkt 5) ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne³⁰. Zarówno w jednym jak i w drugim przypadku, zasady prowadzenia takiej „listy”, przetwarzania danych,

²⁹ https://www.edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/guidelines/guidelines-072020-concepts-controller-and-processor-gdpr_pl

³⁰ „Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 5) rejestr publiczny - rejestr, ewidencję, wykaz, listę, spis albo inną formę ewidencji, służące do realizacji zadań publicznych, prowadzone przez podmiot publiczny na podstawie odrębnych przepisów ustawowych”

sposobu ich udostępniania, zastosowanych zabezpieczeń powinny zostać konkretnie wykazane w ustawie.

Analogiczne uwagi odnoszą się do **ewidencji lekarzy weterynarii uprawnionych do znakowania i rejestracji psów i kotów (art. 17)**. Jeżeli ewidencja ta prowadzona jest jako część KROPiK, to należy sprecyzować w jakim zakresie pozostałe przepisy formułujące zasady przetwarzania danych osobowych w rejestrze mają zastosowanie również do ewidencji lekarzy, jakie są zasady prowadzenia tej ewidencji i przetwarzania, w tym udostępniania danych osobowych.

Art. 2 ust. 6 oraz **art. 7** zawierają zwrot „co najmniej”, skutkujący stworzeniem katalogów otwartych dla możliwych do zbierania i przetwarzania danych osobowych. Dane osobowe powinny być adekwatne do celów przetwarzania i nie wykroczać poza zakres niezbędności, a zatem zakres w jakim można dane przetwarzać powinien być określony ściśle (zasada ograniczenia celu i minimalizacji).

Niejasno sformułowany jest przepis **art. 6 ust. 4**, który stanowi, że „lista dostawców jest podawana do publicznej wiadomości na stronie internetowej Agencji oraz w biurach powiatowych Agencji”. Powoduje to problemy interpretacyjne. Wzgląd na zasady: minimalizacji danych, ograniczenia celu, rzetelności, zgodności z prawem i przejrzystości **wymaga odstąpienia od koncepcji, aby lista w całości – a więc zawierająca wszystkie dane osób fizycznych (w tym miejsce zamieszkania i adres) wymienione w ustępach 3, była dostępna publicznie** (tu zaznaczyć należy, że projekt art. 6 w obecnej formie posiada **dwa ustępy 3**). Jeżeli projektodawca uznaje za niezbędne upublicznianie danych osobowych w takiej formie i zakresie, to wymagane jest wyczerpujące **wykazanie takiej potrzeby i niezbędności, oraz ograniczenie czasu publikacji**.

Art. 11 ust. 3 stanowi, że: „właściciel psa lub kota może **samodzielnie zmienić lub uzupełnić** w KROPiK informację o: 1) nazwie psa albo kota (...); 2) numerze telefonu kontaktowego (...)”. Można domniemywać, że chodzi tu o zmianę nazwy zwierzęcia i numeru telefonu kontaktowego **należącego do osoby, która dokonuje zmian**, czyli **swojego a nie dowolnego** psa, kota czy danych kontaktowych z KROPiK. Przepisy ustawy powinny być konstruowane starannie i precyzyjnie, w sposób minimalizujący wątpliwości interpretacyjne.

Jednocześnie, przepis ten **nie określa procedury w jaki sposób właściciel psa może dokonać zmian w KROPiK** (poza tą wspomnianą w art. 16 ust. 2), jak przebiega **proces uwierzytelnienia czy dostępu do bazy**.

Analogiczny problem występuje w **art. 11 ust. 5**.

W kontekście przetwarzania danych osobowych wyjaśnienia wymaga także czym jest „**usługa sieciowa udostępniana przez Agencję**” wskazana w **art. 13**, oraz na jakich zasadach działa ten system. W ww. przepisie mowa jest o zapewnieniu rozliczalności przez system teleinformatyczny. **Obowiązek zapewnienia rozliczalności spoczywa na administratorze i to jemu powinien być on przypisany wprost, jako podmiotowi praw i obowiązków**. System, jako

narzędzie techniczno-organizacyjne powinien oczywiście zapewnić rozliczalności sprzyjać, ale rolę tę powinien spełniać administrator (podmiot nie narzędzie). Określaniu zasad prowadzenia systemu powinno towarzyszyć odniesienie się do kwestii **zautomatyzowanego przetwarzania i profilowania przez ten system** (art. 22³¹ rozporządzenia 2016/679).

Art. 13 odnosi się do zasady rozporządzenia 2016/679, powołuje się na integralność czy zapewnienie bezpieczeństwa danych osobowych. Z jednej strony docenić należy odniesienie się do niektórych zasad rozporządzenia 2016/679, z drugiej jednak trzeba zaznaczyć, że nie mogą być one stosowane wybiórczo. Bez względu na treść ustawy, na administratorze spoczywał będzie obowiązek zapewnienia przestrzegania wszystkich zasad i unormowań rozporządzenia 2016/679. Rola administratora ma kluczowe znaczenie w stosowaniu przepisów rozporządzenia 2016/679, ponieważ to administrator jest adresatem szeregu obowiązków i praw wynikających z tego aktu prawnego. Odpowiada on m.in. za zgodność przetwarzania z zasadami określonymi tymi przepisami, w tym z art. 5¹⁵ rozporządzenia 2016/679, za realizację praw osób, których dane dotyczą, wynikających z przepisów art. 13 i 14, 15–22 rozporządzenia 2016/679, a także jest obciążony pełną odpowiedzialnością za zgodne z prawem przetwarzanie danych, które prowadzi samodzielnie lub które prowadzone jest w jego imieniu.

Tworzenie regulacji krajowej niespójnej z rozporządzeniem ogólnym nie sprzyja wykonawcom norm w przestrzeganiu obowiązujących i wprowadzanych przepisów. Odnosząc się zaś do bezpieczeństwa danych osobowych, warto już na poziomie ustawowym nakreślić kryteria zapewnienia bezpieczeństwa zgodne z wymaganiami rozporządzenia 2016/679.

Wątpliwości budzi również treść **art. 13 ust. 4 pkt 1**. Zasadniczo przetwarzanie danych osobowych może odbywać się w oparciu o jedną z przesłanek legalizujących określonych w art. 6³² rozporządzenia 2016/679. W tym jednym

³¹ „1. Osoba, której dane dotyczą, ma prawo do tego, by nie podlegać decyzji, która opiera się wyłącznie na zautomatyzowanym przetwarzaniu, w tym profilowaniu, i wywołuje wobec tej osoby skutki prawne lub w podobny sposób istotnie na nią wpływa.

2. Ust. 1 nie ma zastosowania, jeżeli ta decyzja:

- a) jest niezbędna do zawarcia lub wykonania umowy między osobą, której dane dotyczą, a administratorem;
- b) jest dozwolona prawem Unii lub prawem państwa członkowskiego, któremu podlega administrator i które przewiduje właściwe środki ochrony praw, wolności i prawnie uzasadnionych interesów osoby, której dane dotyczą; lub
- c) opiera się na wyraźnej zgodzie osoby, której dane dotyczą.

3. W przypadkach, o których mowa w ust. 2 lit. a) i c), administrator wdraża właściwe środki ochrony praw, wolności i prawnie uzasadnionych interesów osoby, której dane dotyczą, a co najmniej prawa do uzyskania interwencji ludzkiej ze strony administratora, do wyrażenia własnego stanowiska i do zakwestionowania tej decyzji.

4. Decyzje, o których mowa w ust. 2, nie mogą opierać się na szczególnych kategoriach danych osobowych, o których mowa w art. 9 ust. 1, chyba że zastosowanie ma art. 9 ust. 2 lit. a) lub g) i istnieją właściwe środki ochrony praw, wolności i prawnie uzasadnionych interesów osoby, której dane dotyczą”.

³² „1. Przetwarzanie jest zgodne z prawem wyłącznie w przypadkach, gdy - i w takim zakresie, w jakim - spełniony jest co najmniej jeden z poniższych warunków:

przypadku projekt wprowadza wyjątkowo (w stosunku do pozostałych unormowań aktu) **formę przetwarzania opartą o udzielenie zgody przez podmiot danych**. Nie zostało natomiast wyjaśnione jaki jest zakres tej zgody, w jakim trybie jest ona udzielana i na jakie formy przetwarzania. Pamiętać także należy, że zgoda może być w każdym czasie odwołana, co ma swoje konsekwencje i wpływ na legalność przetwarzania danych osobowych

W **art. 15** mowa jest o **przeprowadzaniu testów integracyjnych**.

Niejednoznaczne jest czym jest „test integracyjny”, na czym będzie polegał, a przede wszystkim **na jakich danych przeprowadzane będą operacje**. Do testowania funkcjonowania czy poprawności zasobów systemu **nie mogą być używane rzeczywiste dane osobowe, brak jest bowiem niezbędności takich działań dla weryfikacji sprawności systemu**.

Ponadto, **art. 15 ust. 5** odnosi się do „**naruszeniu bezpieczeństwa KROPIK**”. Konieczność zapewnienia bezpieczeństwa systemu jest jak najbardziej pożądana i zrozumiała, natomiast naruszenie bezpieczeństwa stanowiące **naruszenie ochrony danych osobowych** podlegać będzie również procedurze

-
- a) osoba, której dane dotyczą wyraziła zgodę na przetwarzanie swoich danych osobowych w jednym lub większej liczbie określonych celów;
 - b) przetwarzanie jest niezbędne do wykonania umowy, której stroną jest osoba, której dane dotyczą, lub do podjęcia działań na żądanie osoby, której dane dotyczą, przed zawarciem umowy;
 - c) przetwarzanie jest niezbędne do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze;
 - d) przetwarzanie jest niezbędne do ochrony żywotnych interesów osoby, której dane dotyczą, lub innej osoby fizycznej;
 - e) przetwarzanie jest niezbędne do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi;
 - f) przetwarzanie jest niezbędne do celów wynikających z prawnie uzasadnionych interesów realizowanych przez administratora lub przez stronę trzecią, z wyjątkiem sytuacji, w których nadrzędny charakter wobec tych interesów mają interesy lub podstawowe prawa i wolności osoby, której dane dotyczą, wymagające ochrony danych osobowych, w szczególności gdy osoba, której dane dotyczą, jest dzieckiem.

Akapit pierwszy lit. f) nie ma zastosowania do przetwarzania, którego dokonują organy publiczne w ramach realizacji swoich zadań”.

określonej w rozporządzeniu 2016/679 (art. 33³³ i 34³⁴). Warto, aby projekt przewidział również postępowanie w takim przypadku.

Art. 15 ust. 5 pkt 3) ustanawia **obowiązek zamieszczenia w Biuletynie Informacji Publicznej polityki bezpieczeństwa KROPiK**. O ile upublicznianie polityki prywatności jest zasadne, tak **czynienie jawną polityki bezpieczeństwa** wręcz przeciwnie. Przyjęcie takiego rozwiązania może negatywnie wpływać na poufność przetwarzania danych osobowych. Upublicznianie zasad działania systemu bezpieczeństwa może ułatwiać osobom nieuprawnionym poznanie charakterystyki zabezpieczeń tego systemu i ich przełamywanie oraz powodować inne ryzyka związane z cyberbezpieczeństwem i atakami hackerskimi. Propozycja ta może w konsekwencji prowadzić także do naruszenia przepisów ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa³⁵. Warto, aby **rozporządzenie**, o którym mowa w **art. 15 ust. 5** określało nie tylko zabezpieczenia danych przed dostępem osób nieuprawnionych, ale też ogólne kryteria bezpieczeństwa, integralności i poufności danych odpowiednio do wymogów rozporządzenia 2016/679 (zabezpieczenie przed operacjami

33

1. W przypadku naruszenia ochrony danych osobowych, administrator bez zbędnej zwłoki - w miarę możliwości, nie później niż w terminie 72 godzin po stwierdzeniu naruszenia - zgłasza je organowi nadzorcemu właściwemu zgodnie z art. 55, chyba że jest mało prawdopodobne, by naruszenie to skutkowało ryzykiem naruszenia praw lub wolności osób fizycznych. Do zgłoszenia przekazanego organowi nadzorcemu po upływie 72 godzin dołącza się wyjaśnienie przyczyn opóźnienia.
2. Podmiot przetwarzający po stwierdzeniu naruszenia ochrony danych osobowych bez zbędnej zwłoki zgłasza je administratorowi.
3. Zgłoszenie, o którym mowa w ust. 1, musi co najmniej:
 - a) opisywać charakter naruszenia ochrony danych osobowych, w tym w miarę możliwości wskazywać kategorie i przybliżoną liczbę osób, których dane dotyczą, oraz kategorie i przybliżoną liczbę wpisów danych osobowych, których dotyczy naruszenie;
 - b) zawierać imię i nazwisko oraz dane kontaktowe inspektora ochrony danych lub oznaczenie innego punktu kontaktowego, od którego można uzyskać więcej informacji;
 - c) opisywać możliwe konsekwencje naruszenia ochrony danych osobowych;
 - d) opisywać środki zastosowane lub proponowane przez administratora w celu zaradzenia naruszeniu ochrony danych osobowych, w tym w stosownych przypadkach środki w celu zminimalizowania jego ewentualnych negatywnych skutków.
4. Jeżeli - i w zakresie, w jakim - informacji nie da się udzielić w tym samym czasie, można je udzielać sukcesywnie bez zbędnej zwłoki
5. Administrator dokumentuje wszelkie naruszenia ochrony danych osobowych, w tym okoliczności naruszenia ochrony danych osobowych, jego skutki oraz podjęte działania zaradcze. Dokumentacja ta musi pozwolić organowi nadzorcemu weryfikowanie przestrzegania niniejszego artykułu.

34

1. Jeżeli naruszenie ochrony danych osobowych może powodować wysokie ryzyko naruszenia praw lub wolności osób fizycznych, administrator bez zbędnej zwłoki zawiadamia osobę, której dane dotyczą, o takim naruszeniu.
2. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, jasnym i prostym językiem opisuje charakter naruszenia ochrony danych osobowych oraz zawiera przynajmniej informacje i środki, o których mowa w art. 33 ust. 3 lit. b), c) i d).
3. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1, nie jest wymagane, w następujących przypadkach:
 - a) administrator wdrożył odpowiednie techniczne i organizacyjne środki ochrony i środki te zostały zastosowane do danych osobowych, których dotyczy naruszenie, w szczególności środki takie jak szyfrowanie, uniemożliwiające odczyt osobom nieuprawnionym do dostępu do tych danych osobowych;
 - b) administrator zastosował następnie środki eliminujące prawdopodobieństwo wysokiego ryzyka naruszenia praw lub wolności osoby, której dane dotyczą, o którym mowa w ust. 1;
 - c) wymagałoby ono niewspółmiernie dużego wysiłku. W takim przypadku wydany zostaje publiczny komunikat lub zastosowany zostaje podobny środek, za pomocą którego osoby, których dane dotyczą, zostają poinformowane w równie skutecznym sposób.

³⁵ ustawa z dnia 5 lipca 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa (Dz. U. 2024, poz. 1077)

przetwarzania niezgodnymi z prawem, zniszczeniem, uszkodzeniem, przypadkowym usunięciem danych, utratą dostępu do systemu itp.).

Uwagę zwraca treść **art. 16 ust. 2**, który wprowadza dla właścicieli zwierząt możliwość nie tylko **wglądu** do KROPiK, ale również **zmianę** niektórych danych z rejestru. Powstaje wątpliwość, czy takie rozwiązanie jako swoiste novum dla funkcjonowania systemu mObywatel, możliwe jest do wprowadzenia bez stosownych zmian w już obowiązującym stanie prawnym.

Organ nadzorczy dostrzega wartość jaką wnosi ukształtowanie gwarancji prawnych dla wzmocnienia ochrony zwierząt domowych i zmniejszanie zjawiska ich bezdomności. Niemniej, realizacja tego celu musi odbywać się odbywać z poszanowaniem praw osób, których dane osobowe są przetwarzane, w sposób pozwalający roztropnie ważyć interesy tych osób.

Organ zwrócił uwagę na unormowania dotyczące ochrony danych osobowych zawarte w projekcie, które uważa za pozytywne i zasługujące na aprobatę (takie jak chociażby rozwiązanie przyjęte w art. 11 ust. 1 pkt 2 lit. b, które dla weryfikacji nabycia zwierzęcia wymaga jedynie wglądu do dokumentu sprzedaży, bez konieczności kopiowania czy zbierania dalszych danych). Dają one prognozę na wypracowanie rozwiązań adekwatnych do wymogów stawianych przez rozporządzenie 2016/679, jak i gwarancji zawartych w ustawie zasadniczej. Niemniej jednak, w ocenie organu nadzorczego, ze względów opisanych powyżej, w obecnym kształcie projekt narusza podstawowe zasady ochrony danych osobowych zagwarantowane w przepisach ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych.

W przypadku przedłożenia organowi nadzorczemu niniejszej regulacji do zaopiniowania Projektodawca może liczyć na wsparcie eksperckie pod kątem zgodności aktu z normami prawa o ochronie danych osobowych. Za ostateczny kształt tej regulacji i zapewnienie tej zgodności odpowiada Projektodawca.

Łączę wyrazy szacunku,

Mirosław Wróblewski

Prezes Urzędu
Ochrony Danych Osobowych